

Spis treści

Wstęp	9
1. Stan badań	11
2. Diabeł antropomorficzny	15
3. Źródła	18
4. Metoda analizy	23
I. Diabeł jako czarny człowiek	27
1. Mieszkańcy Afryki w średniowiecznej Europie	27
2. Diabeł jako czarny człowiek w późnośredniowiecznych legendach i exemplach	31
3. Motyw czerni wskazujący na obecność diabła	38
4. Czarny w innych typach tekstów	40
5. Recepcja wcześniejszych wyobrażeń czarnego jako diabła	42
II. Diabeł jako piękna kobieta	49
1. Płeć diabła	49
2. Diabeł kuszący mężczyzn – legendy i exempla	52
3. Recepcja wcześniejszych wyobrażeń diabła jako kobiety	62
III. Diabeł jako twórca idealny	71
1. Średniowieczny ideał piękna	71
2. Nierozpoznawalność diabła – diabeł jako człowiek idealny w legendach i exemplach	74
3. Ułomność diabła przedstawiana w dramatach i innych wybranych tekstach późnego średniowiecza	88
4. Recepcja wcześniejszych wyobrażeń diabła antropomorficznego	93
IV. Sposoby rozpoznawania diabła	97
1. Diabeł rozpoznany przez człowieka	97
2. „Niezwodne” metody rozpoznawania diabła	102
3. Rozpoznanie diabła za wstawiennictwem Matki Bożej	107

V. Podsumowanie	113
Bibliografia	117
Aneks	125
Załącznik 1: <i>Legenda aurea</i> (Złota legenda)	126
Załącznik 2: <i>Der Byen Boeck</i> (Księga pszczół)	134